

КАЛЕТНИК Григорий Николаевич – доктор экономических наук, профессор, академик НААН Украины, президент НУПК "Всеукраинский научно-образовательный консорциум", г. Винница (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, email: rector@vsau.org).

ПРИШЛЯК Наталья Викторовна – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры административного менеджмента и альтернативных источников энергии, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: natalka.vinn@vsau.org).

УДК 330.341.2:636.085:636.5

СТАН РИНКУ ЯЄЦЬ В УКРАЇНІ ТА ПЕРЕШКОДИ ЙОГО ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ[©]

Н.В. ПРЯМУХІНА,
д.е.н., доцент, професор кафедри економіки,

І.Ю. САЛЬКОВА,
к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки,
Вінницький національний
аграрний університет
(Вінниця)

У статті описано стан кон'юнктури ринку яєць в Україні, конкретизовано перешкоди та важелі формування попиту на продукцію. На основі індексу Херфіндаля-Хіршмана визначено конкурентні переваги виробників, охарактеризовано цінову кон'юнктуру та надано характеристику основним тенденціям розвитку ринку яєць в Україні. Зазначено, що радикальний вплив на вектори розвитку ринку здійснюють впроваджені в інших країнах світу митні обмеження на імпорт української продукції птахівництва, девальвація гривні, попит на диференційовану продукцію птахівництва. Визначено підприємства-лідери на ринку яєць та зазначено, що галузь є певною мірою монополізованою, що свідчить про необхідність зміни методів і підходів до управління її розвитком. На основі проведених досліджень визначено напрями забезпечення конкурентоспроможності яєчного птахівництва, корегування політики ціноутворення та управлінські аспекти, які дозволять реалізувати потенційні можливості розвитку галузі українського виробника яєць на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Ключові слова: кон'юнктура ринку яєць, політика ціноутворення, виробництво, конкурентні переваги, споживач продукції птахівництва, інноваційно-модернізаційний механізм.

Таб.: 2. Рис.: 2. Літ.: 9.

THE STATE OF THE EGG MARKET IN UKRAINE AND OBSTACLES TO ITS EFFECTIVE DEVELOPMENT

PRIAMUHINA Natalia,
Doctor of Economic Sciences,
Associate Professor,
Professor of the Department of Economics,

SALKOVA Irina,
Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Economics,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsia)

The article describes the state of the market situation for eggs in Ukraine, specifies barriers and levers of demand formation for products. Based on the Herfindahl-Hirschman index, the competitive advantages of producers are determined, the price situation is characterized, and the characteristics of the main tendencies of egg market development in Ukraine are described. It is noted that the radical influence on the vectors of market development is being implemented in other countries of the world by the

customs restrictions on the import of Ukrainian poultry products, the devaluation of the hryvnia, and the demand for differentiated poultry products. The enterprises-leaders in the market of eggs are determined and the industry is certainly monopolized, indicating the need to change the methods and approaches to managing its development. On the basis of the conducted researches, the directions of ensuring the competitiveness of egg poultry farming, adjusting the pricing policy and management aspects, which will allow to realize the potential opportunities for the development of the Ukrainian egg industry in the domestic and foreign markets.

Key words: egg market conditions, pricing policy, production, competitive advantages, consumer poultry products, innovation and modernization mechanism.

Tab.: 2. Fig.: 2. Ref.: 9.

СОСТОЯНИЕ РЫНКА ЯИЦ В УКРАИНЕ И ПРЕПЯТСТВИЯ ЕГО ЭФФЕКТИВНОМУ РАЗВИТИЮ

Н.В. ПРЯМУХИНА,

д.э.н., доцент, профессор кафедры экономики,

И.Ю. САЛЬКОВА,

к.э.н., доцент, доцент кафедры экономики,

Винницкий национальный аграрный университет

(г. Винница)

В статье описано состояние рынка яиц в Украине, конкретизированы препятствия и рычаги формирования спроса на продукцию. На основе индекса Херфиндаля-Хиршмана определены конкурентные преимущества производителей, охарактеризованы ценовую конъюнктуру и охарактеризованы основным тенденциям развития рынка яиц в Украине. Отмечено, что радикальное влияние на векторы развития рынка осуществляют внедрены в других странах мира таможенные ограничения на импорт украинской продукции птицеводства, девальвация гривны, спрос на дифференцированную продукцию птицеводства. Определены предприятия-лидеры на рынке яиц и указано, что отрасль является в определенной степени монополизированной, что свидетельствует о необходимости изменения методов и подходов к управлению ее развитием. На основе проведенных исследований определены направления обеспечения конкурентоспособности яичного птицеводства, корректировки политики ценообразования и управленческие аспекты, которые позволят реализовать потенциальные возможности развития отрасли украинского производителя яиц на внутреннем и внешнем рынках.

Ключевые слова: конъюнктура рынка яиц, политика ценообразования, производство, конкурентные преимущества, потребитель продукции птицеводства, инновационно-модернизационный механизм.

Таб.: 2. Рис.: 2. Лит.: 9.

Постановка проблеми. Галузь яєчного птахівництва в Україні нині розвивається за концепцією великого підприємництва та концентрацією промислового розвитку й виробництва у великих сільськогосподарських підприємствах і агрохолдингах. Такі підприємства, маючи у своєму розпорядженні значні фінансові ресурси, побудували нові, забезпечені сучасною технікою й обладнанням птахофабрики та птахокомплекси з комп'ютеризованим управлінням технологічними процесами. Сьогодні в промислових масштабах виробництвом яєць зайняті сучасні вертикально інтегровані підприємства, які виробляють високоякісну продукцію під власними торговими марками. Дотримання високих стандартів якості та екологічних стандартів (відповідно до ISO 9000 та ISO 22000), а також безпека харчових продуктів тваринного походження у відповідності до НАССР створили для великих вітчизняних підприємств яєчної галузі потужну платформу конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках. Вони стали прикладом для демонстрації ефекту від впровадження інновацій (введення нових та поліпшення існуючих порід, підвищення їх стійкості до хвороб; використання нових технологій утримання, годівлі, поліпшення умов праці; забезпечення екологічної безпеки шляхом утилізації відходів тощо) [9].

Споживання яєць дуже важливе для людини через наявні у цьому продукті необхідні для людського організму мікроелементи, котрі є альтернативним джерелом тваринного білка. Споживання яєць на душу населення в Україні становить близько 300 шт. на 1 особу в рік. Це споживання є навіть більшим за його раціональний рівень [6,7].

Поряд із сприятливими передумовами та загальною розвиненістю підприємств галузі ринок яєць демонструє високу волатильність вартості продукції, ускладнене формування довгострокових експортних зв'язків, невизначеність майбутньої стратегії розвитку.

Метою статті є дослідження стану ринку яєць в Україні та перешкод його розвитку.

Виклад основного матеріалу. В останнє десятиліття галузь птахівництва демонструє інтенсивні темпи зростання, що характеризується укрупненням та інтеграцією підприємств, збільшенням поголів'я птиці та зростанням обсягів виробництва продукції. Попит на продукцію птахівництва, як у світі, так і в Україні з кожним роком зростає, що створює для птахівничих підприємств передумови конкурентоспроможного розвитку. Попит населення України на продукцію птахівництва зумовлений, передусім, її ціною досяжністю.

Перепонами на шляху розвитку промислового яєчного птахівництва є кризові та трансформаційні явища, які нині мають місце в економіці України. Через несприятливу економічну ситуацію спостерігається істотне скорочення виробництва яєць. Так, якщо протягом січня-травня 2014 року було вироблено 8,6 млрд шт. яєць, то у 2015-2016 роках виробництво скоротилось до 6,4 млрд шт. (рис. 1). Основною причиною даних негативних тенденцій стало істотне зниження рентабельності промислового виробництва яєць з 60,9% у 2015 р. до 0,6% – 2016-2017 рр. [6].

У 2014 році зниження прибутковості галузі й зростання витрат підприємств (збільшення вартості енергоресурсів, комунальних послуг тощо) скоротило виробництво яєць, але підвищення цін на продукцію стало неможливим через зменшення купівельної спроможності населення. У 2015 році прослідковувалась тенденція одночасного підвищення витрат підприємств та цін на продукцію: на 63,3% (у порівнянні з 2014 роком) та на 64% відповідно. В результаті цього протягом 2015 року виробництво яєць скоротилось на 14,3% – до 16,78 млрд. шт. (порівняно з 2014 роком) [6,7].

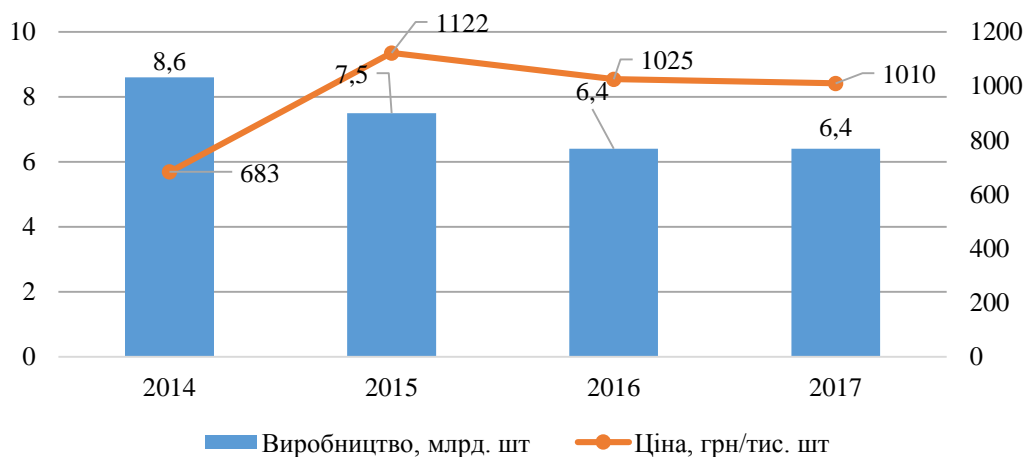

Рис. 1. Виробництво та ціна реалізації яєць сільськогосподарськими підприємствами (січень-травень 2014-2017 рр.), млрд шт.

Джерело: побудовано авторами на основі джерела [6]

У 2016 році ситуація на ринку яєць була нестійкою, товаровиробники працювали в складних умовах, процеси формуванні цін на продукцію та витрат підприємств характеризувались інертністю. Так, витрати птахівників зросли на 23%, ціни на продукцію знизились на 9% [6]. Зниження рентабельності виробництва викликало зупинку роботи певної кількості підприємств галузі.

Очевидно, що важливим фактором отримання прибутку від виробництва курячих яєць є ціна їх реалізації. Це – складно-прогнозована величина, що в межах року характеризується значною волатильністю. На коливання ціни реалізації яєць впливає безліч факторів: від макроекономічних, таких як кон'юнктура ринку, політика експорту, до цінової політики компаній – гігантів («Авангард», «Овостар» тощо), концентрація та інтеграція виробництва яких створює додаткові можливості до скорочення собівартості, а отже і зниження реалізаційної ціни в періоди піку збору яєць, які спостерігаються і в нашій державі [5].

Цінова кон'юнктура ринку яєць протягом 2015-2017 років була нестійкою. Підвищення собівартості продукції призвело до зростання цін на внутрішньому ринку, цьому також сприяла аналогічна динаміка цін на основні види зернофуражних культур (лише протягом 2014-2015 років зростання складало більше 50%) (рис. 2).

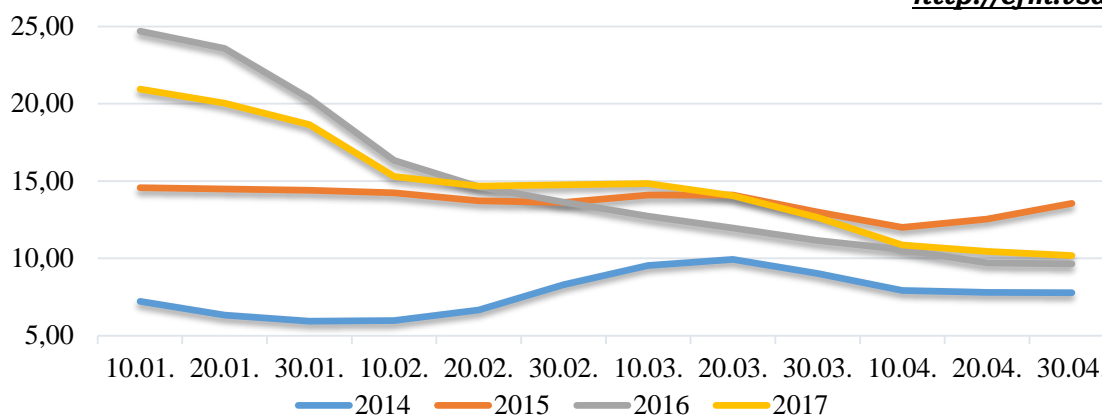

Рис. 2. Середні споживчі ціни на яйця I-II категорії в Україні (за даними Держкомстату України), грн. за 10 шт.

Джерело: побудовано авторами на основі даних Союзу птахівників України

На цінову політику на ринку яєць негативно вплинула девальвація гривні, що відповідним чином позначилося на її волатильності у 2017 році (табл. 1).

Таблиця 1

Моніторинг середніх споживчих цін на яйця I-II категорії у регіонах України* у 2017 році, грн

Регіони	2017 рік					
Вінницька	20,07	13,32	18,43	20,95	23,39	24,09
Волинська	19,94	14,95	19,41	22,41	23,87	24,16
Дніпропетровська	19,88	15,48	18,65	20,82	23,11	23,36
Житомирська	20,14	14,89	18,65	21,10	23,40	23,58
Закарпатська	20,72	15,11	18,78	22,08	23,28	24,14
Запорізька	19,93	14,34	17,56	19,67	21,94	22,96
Івано-Франківська	20,61	15,12	17,79	20,11	22,41	23,53
Київська	20,29	15,04	18,84	21,14	23,88	24,59
Кіровоградська	20,66	16,27	18,91	20,98	22,78	24,39
Львівська	20,01	16,34	18,87	20,47	24,52	24,40
Миколаївська	19,38	15,38	18,72	21,26	23,13	24,24
Одеська	19,01	15,46	18,17	22,30	23,38	23,81
Полтавська	19,56	15,66	18,48	21,51	24,05	23,76
Рівненська	19,32	16,05	18,55	20,70	23,22	23,83
Сумська	20,71	14,58	19,21	20,87	23,34	23,44
Тернопільська	20,25	13,77	19,45	22,16	23,28	24,57
Харківська	20,46	13,65	18,00	20,80	22,81	23,02
Херсонська	20,59	15,61	18,81	20,70	23,41	23,25
Хмельницька	19,50	13,91	18,50	20,82	21,76	23,84
Черкаська	19,60	15,94	19,36	21,83	24,24	24,76
Чернівецька	20,40	15,58	17,45	20,23	22,43	23,67
Чернігівська	19,88	16,15	18,56	20,79	24,09	24,05
м. Київ	19,72	16,35	19,24	21,66	24,42	23,97
Україна	20,04	15,08	18,49	21,10	23,43	23,85

*За винятком тимчасово окупованих територій

Джерело: сформовано автором на основі даних Союзу птахівників України [7].

Галузь виробництва яєць доволі специфічна і може бути певною мірою монополізована, що відповідним чином позначиться на цінній політиці на продукцію. Для того, щоб визначити, як виробники впливають на сукупну пропозицію, попит і ціну товару, чи залишаються вони відносно незалежними і чи між ними немає домовленості щодо обмеження виробництва, попиту й пропозиції продукції з метою підвищення її ціни, чи приділяється особлива увага диференціації продукції, розглянемо ступінь конкуренції на ринку яєць в Україні. Для визначення рівня конкуренції на ринку яєць використано індекс Херфіндаля-Хіршмана.

Серед українських підприємств – виробників яєць є одностайний лідер ГК «Авангард», чия питома вага продукції на ринку складає 56,1%. Друге місце посідає ГК «Овостар Юніон» (8,7% ринку), третє «Інтер-Запоріжжя» (8,1% ринку). Значення індексу Херфіндала Хіршмана (I_{XX}), що розраховується як сума часток ринку, перевищує нормативне значення більше, ніж утричі $I_{XX}=3804,44$ (ринку вважається нормальним для конкуренції, якщо $I_{XX} \leq 1000$). Отже, ситуація на ринку м'яса курки є неконкурентною, одне підприємство на ринку фактично є монополістом та диктує правила гри для інших виробників м'яса курки та яєць.

Таблиця 2

**Розрахунок індексу Херфіндала-Хіршмана
для українського ринку яєць у 2017 році**

Назва підприємства	Питома вага на ринку, %	$(a_j)^2$
ГК «Авангард»	56,1	3147,21
ГК «Овостар Юніон»	8,7	75,69
«Інтер-Запоріжжя»	8,1	65,61
«Авіас-2000»	1,4	1,96
Агрокорпорація «Крупець»	1,1	1,21
Птахофабрика «Поділля»	1	1
Птахофабрика «Гернопільська»	1	1
Інші виробники	22,6	510,76
Всього	100	3804,44

Джерело: розраховано автором на основі даних Союзу птахівників України [7].

Нині одним з перспективних ринків для українських виробників яєць є країни Євросоюзу, тому варто звернути увагу на розвиток експортної діяльності. Україна має відповідну квоту на експорт курячих яєць в кількості 3 тис. т та на яєчні продукти – 1,5 тис. т. Цей факт мотивує вітчизняних виробників модернізувати виробництво і впроваджувати більш високі стандарти якості продукції. Однак, тільки дві українські компанії отримали дозвіл на експорт яєчних продуктів в країни ЄС (ГК «Авангард», ГК «Овостар Юніон») [7].

Найбільшими споживачами свіжих українських яєць у шкаралупі є країни Азії та Африки, серед яких найбільший імпортер – ОАЕ. Протягом останніх років спостерігається тенденція до зростання обсягів експорту до цієї країни: якщо у 2012 році ОАЕ імпортували 1125 т українських яєць, то у 2016 році нарощення імпорту зросло у 20 разів, і склало 20915 т яєць. Перспективність ринку ОАЕ підтверджується також тим, що у січні-жовтні 2017 року експорт до цієї країни склав 47,6% від обсягів загальноукраїнського експорту. До п'ятірки найбільших імпортерів яєць українського виробництва входять Ірак (18%), Катар (8%), Ліберія (4,9%) та Сьєрра-Леоне (4,9%). Експорт яєць у шкаралупі українського виробництва (за інформацією Союзу птахівників України) до цих країн складає близько 85% від обсягів загальноукраїнського експорту [7].

Перешкодою на шляху розвитку українського експорту яєць стали впроваджені у 2017 році в зарубіжних країнах обмеження на імпорт української продукції птахівництва. Однак, завдяки вдалим маркетинговим стратегіям та пошукам альтернативних ринків збуту, за січень-жовтень 2017 року товаровиробники експортували 71517 т яєць (проти 50676,1 т у 2016 році).

Через зниження світових цін на яйця протягом останнього року внутрішній ринок для виробників яєць є більш привабливим за міжнародний. Середня ціна експортованих з України яєць свіжих в шкаралупі у січні-жовтні 2017 року склала 721 дол. США за тонну (у перерахунку на українську гривню – близько 12-13 грн за десяток) [7]. Проведені дослідження щодо вирішення цієї проблеми [8] свідчать про те, що виробництво харчових яєць птиці зростатиме за рахунок високого попиту на яєчний порошок, який широко застосовується у харчовій промисловості та розкриває нові ринки збуту для українських виробників. Зручність транспортування та зберігання яєчного порошку водночас дозволить зберегти обсяги виробництва харчових яєць та сприятиме зростанню експорту.

Висновки. Отже, дослідження стану ринку яєць в Україні та перешкод його розвитку вказує на те, що для забезпечення конкурентоспроможності й ефективності функціонування яєчного птахівництва підприємствам необхідно звернути увагу на наступне:

по-перше, кризові і трансформаційні явища, що негативно впливають та певною мірою визначають розвиток ринку яєць в Україні, потребують новітніх методів моніторингу, прогнозування та управління на

підприємствах галузі. Це має бути стратегія «на випередження», метою якої є виявлення негативних тенденцій на ринку та корегування власної виробничої політики підприємства у необхідному напрямі;

по-друге, зниження прибутковості галузі й зростання витрат підприємств неможливо компенсувати за рахунок зростання ціни на продукцію. Населення, потерпаючи від зростання цін на тарифи і послуги та зниження власної купівельної спроможності, швидше за все, знизить обсяги споживання яєць, що призведе до ще більш загрозливих наслідків у виробництві яєць. Подальший розвиток галузі потребує розробки і впровадження інноваційно-модернізаційного механізму, який дозволить вдосконалити кормову базу й технологій вирощування птиці, поліпшити матеріально-технічне забезпечення, організацію менеджменту персоналу тощо;

по-третє, монополістична позиція окремих підприємств галузі не забезпечить її розвитку та вказує на необхідність державної й місцевої підтримки виробників яєць, що можливо реалізувати через адаптивні програми та цільові дотації. Метою цих дій є формування конкуренції в галузі, вирівнювання її розвитку, підтримка слабких підприємств, формування міжрегіональних та світових зв'язків на умовах нових форм співпраці, зокрема кластерної. Такий механізм дозволить подолати ще одну перешкоду – неготовність вітчизняних виробників до впровадження багатопрофільної диверсифікованої діяльності для створення довгострокових експортних відносин на світовому ринку.

Список використаних джерел

1. Калетнік Г.М., Дармограй О.В. Методичні підходи до оцінки та аналіз індикаторів продовольчої безпеки України. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. Вип. № 6. С 7-18.
2. Войцехівська Л. І., Скоромна О. І., Голубенко Т. Л. Тенденції розвитку виробництва м'яса птиці в Україні. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва*. 2016. №. 2. С. 61-68.
3. Янишин Я., Булик О. Теоретичні аспекти організаційно-економічного механізму ефективного розвитку птахівництва. *Аграрна економіка*. 2015. №. 8. С. 60-65.
4. Пашко С. О. Український ринок яєць птиці та його місце в світі. *Економіка та управління АПК*. 2015. №. 1. С. 55-59.
5. Дяченко О. В. Питання сучасного розвитку аграрних підприємств птахівничого напрямку. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. №. 4. С. 91-95.
6. Виробництво яєць в Україні – рентабельність впала у 100 разів. *AgroPortal*: веб-сайт. URL: <http://agroportal.ua/ua/news/eksklyuzivny/proizvodstvo-yaits-v-ukraine-rentabelnost-upala-v-100-gaz/> (дата звернення: 19.02.2019).
7. Аналітика. *Союз птахівників України*. веб-сайт. URL: <http://www.poultryukraine.com/ru/poultry/analytics/> (дата звернення: 25.02.2019).
8. Бойко Л. О., Бойко В. О., Аверчева Н. О. Розробка прогнозу та перспективи розвитку галузі птахівництва до 2020 року. *Технологический аудит и резервы производства*. 2016. №. 4 (6). С. 34-40.
9. Беженар І. М., Васюта Т. М. Стан та перспективи розвитку птахівництва в Україні. Розвиток інноваційних процесів в аграрній сфері. 2015. № 18. С. 41-51.

References

1. Kaletnik H.M., Darmohray O.V. (2016) Metodichni pidkhody do otsinky ta analiz indykatoriv prodovol'choyi bezpeky Ukrayiny [Methodological approaches to the assessment and analysis of food safety indicators of Ukraine]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktual'ni pytannya nauky i praktyky*. No. 6, 7-18 [in Ukrainian].
2. Voytsekhivs'ka L. ISkoromna O.I., Holubenko T.L. (2016) Tendentsiyi rozvytku vyrobnytstva m'yasa ptytsi v Ukrayini [Trends in the development of poultry production in Ukraine]. *Tekhnolohiya vyrobnytstva i pererobky produktsiyi tvarynnytstva*. No. 2, 61-68 [in Ukrainian].
3. Yanyshyn Ya., Bulyk O. (2015) Teoretichni aspekty orhanizatsiyino-ekonomichnoho mekhanizmu efektyvnoho rozvytku ptakhivnystva [Theoretical Aspects of Organizational and Economic Mechanism for the Effective Development of Poultry]. *Ahrarna ekonomika*. No. 8, 60-65 [in Ukrainian].
4. Pashko S. O. (2015) Ukrayins'kyy rynok yayets' ptytsi ta yoho mistse v sviti [The Ukrainian market of egg poultry and its place in the world]. *Ekonomika ta upravlinnya APK*. No. 1, 55-59 [in Ukrainian].
5. Dyachenko O.V. (2017) Pytannya suchasnoho rozvytku ahrarnykh pidpryyemstv ptakhivnychoho napryamku [The issue of modern development of agrarian enterprises of poultry industry]. *Visnyk Sums'koho natsional'noho ahrarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment*. No. 4, 91-95 [in Ukrainian].

6. Vyrobnystvo yayets' v Ukrayini rentabel'nist' vpala u 100 raziv. AgroPortal [The production of eggs in Ukraine has decreased by 100 times. Agroportal]. (n.d.). Retrieved from: <http://agroportal.ua/ru/news/eksklyuzivny/proizvodstvo-yits-v-ukraine-rentabelnost-upala-v-100-raz/> [in Ukrainian].

7. Analityka. Soyuz ptakhivnykiv Ukrayiny [Analytics. Union of Poultry Breeders of Ukraine]. (n.d.). Retrieved from: <http://www.poultryukraine.com/ru/poultry/analytics/> [in Ukrainian].

8. Boyko L.O., Boyko V.O., Avercheva N.O. (2016) Rozrobka prohnozu ta perspektyvy rozvytku haluzi ptakhivnytstva do 2020 roku [Development of forecast and prospects for poultry industry development till 2020]. *Tekhnolohycheskyy audyt y rezervy proyzvodstva.* 4 (6), 34-40 [in Ukrainian].

9. Bezhenar I.M., Vasyuta T.M. (2015) Stan ta perspektyvy rozvytku ptakhivnytstva v Ukrayini [Status and prospects of development of poultry industry in Ukraine]. *Rozvytok innovatsiynykh protsesiv v ahrarniy sferi.* 18, 41-51 [in Ukrainian].

Відомості про авторів

ПРЯМУХІНА Наталія Валентинівна - д.е.н., доцент, професор кафедри економіки, Вінницький національний аграрний університет, e-mail: 877muha@gmail.com.

САЛКОВА Ірина Юріївна - к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, Вінницький національний аграрний університет, e-mail: salkovairyna@i.ua.

PRIAMUHINA Natalia - Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Economics, Vinnytsia National Agrarian University (Vinnytsia, Ukraine), e-mail: 877muha@gmail.com.

SALKOVA Irina - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Economics, Vinnytsia National Agrarian University (Vinnytsia, Ukraine), e-mail: salkovairyna@i.ua.

ПРЯМУХИНА Наталья Валентиновна - д.э.н., доцент, профессор кафедры экономики, Винницкий национальный аграрный университет, e-mail: 877muha@gmail.com.

САЛКОВА Ирина Юриевна - к.э.н., доцент, доцент кафедры экономики, Винницкий национальный аграрный университет, e-mail: salkovairyna@i.ua.

UDC 657.922

THE INFLUENCE OF ASSESSMENT OF BIOLOGICAL ASSETS AND AGRICULTURAL PRODUCTION ON TAXATION OF AGRICULTURAL ENTERPRISES ©

A. KOZACHENKO,
Candidate of Economic Science,
Senior lecturer of the chair of the public audit and control

L. CHUDAK,
Candidate of Economic Science,
Senior lecturer of the chair of the public audit and control,

N. YAREMCHUK,
Candidate of Economic Science,
Senior lecturer of Accounting Department,
Vinnitsya National Agrarian University (Vinnytsia)

Agriculture is one of the main branches of the national economy of Ukraine. Accordingly, the logic of accounting rules, connected with the objects of this branch, must be based on the national interests. However, this statement is not always performed.

Today, between the national and international accounting rules of biological assets and agricultural products, as the main objects of accounting in agriculture. there is a certain dissonance. It concerns the order of their assessment and affects the taxation of agricultural enterprises. The aim of the article is to highlight those consequences which the valuation of biological assets and agricultural products has for the agrarian enterprises,